

JAAROVERZICHT DE LEVENDE NATUUR 2021 – JAARGANG 122

ALGEMEEN

Samenstelling bestuur:

Karin Albers (voorzitter)

Marjolein van Os (secretaris)

Matthijs Courbois (penningmeester)

Rik Huiskes (bestuurslid)

Anton van Haperen (bestuurslid)

Theo Verstrael (bestuurslid)

Erik Jongejan (bestuurslid)

Verder vertegenwoordigde Rik Nijland de redactie tijdens de bestuursvergaderingen.

Samenstelling redactie:

Rik Nijland (hoofdredactie)

Melchior van Tweel (redactiesecretaris)

Karin Didderen

Maaïke de Graaf

Jos Hooijmeijer

Piet van der Reest

Piet Schipper

Wouter van Steenis

Jan van Uytvanck

Philippine Vergeer

Virtùmedia is de uitgever van het fysieke en digitale tijdschrift en verzorgt tevens de abonnementenadministratie, marketing (social media en nieuwsbrief), advertentiewerving en het beheer van de website.

BESTUUR ALGEMEEN

Het bestuur vergaderde in 2021 vier keer, namelijk op 3 maart, 16 juni, 15 september en 8 december. Daarnaast heeft nog een kort overleg plaatsgevonden in oktober over de digitale abonnementen. Vanwege Corona werden in 2021 de vergaderingen van maart, juni en december digitaal gevoerd. Alleen de gezamenlijke vergadering met de redactie, van september 2021, vond plaats in het bezoekerscentrum Molenplaats in Arnhem.

STATUTENWIJZIGING

In 2020 is de gezamenlijke wens uitgesproken dat een statutenwijziging gewenst is, waarbij de zogenaamde “founding fathers” sinds de oprichting van De Levende Natuur (SBB, Natuurmonumenten, KNNV en RIN) als partijen uit de statuten van De Levende Natuur worden

verwijderd. De samenwerking met deze organisaties wordt zeker voortgezet, maar op deze manier in de statuten is niet meer van deze tijd. Daar blijken alle partijen het over eens. Zij werken mee aan de statutenwijziging met de benodigde formele stukken. Het RIN bestaat echter niet meer en heeft ook geen rechtsopvolger. Dus moeten aan de kantonrechter worden voorgelegd om hun vermelding in de statuten ongedaan te maken. Dat is een langdurige zaak die permanent de aandacht van het bestuur heeft gehad dit jaar. Het heeft nog niet kunnen resulteren in gewijzigde statuten.

WISSELINGEN BESTUUR EN REDACTIE

Begin 2021 is kennis gemaakt met Erik Jongejan van de KNNV en hij treedt toe als bestuurslid in maart. Verder is de bestuurssamenstelling constant.

In het voorjaar van 2021 gaf Rik Nijland te kennen te willen stoppen als hoofdredacteur aan het einde van het jaar. De voorzitter heeft samen met de andere bestuursleden en een vertegenwoordiging van de redactie gezocht naar een nieuwe hoofdredacteur. De selectiecommissie bestond uit zowel leden van de redactie als het bestuur. Op basis van eigen netwerk en een vacature online en in het blad in september, is een bescheiden lijst opgesteld van potentiële kandidaten. Op basis van de ontvangen sollicitaties is na intern overleg een gesprek gevoerd met de meest aansprekende en ervaren kandidaat. Dit betreft Rob Buiten, die aangaf het hoofdredacteurschap graag samen te willen doen met Koos Dijksterhuis. Na een constructief overleg tussen de commissie en beide beoogd hoofdredacteurs is in een extra bestuursvergadering in oktober besloten tot hun gezamenlijke aanstelling. In december hebben zij reeds gewerkt aan het eerste nummer van 2022 (met hulp van Rik Nijland), zodat de overgang van hoofdredactie heel soepel is gelopen.

Er is afscheid genomen van Rik Nijland, die De Levende Natuur als Hoofdredacteur door een hele lastige periode heeft gelooft na het vertrek van Bart van Tooren en Isa Schimmel – ten Kate. Rik heeft de eerste stappen gezet naar een vernieuwing van het tijdschrift. Daar is het stichtingsbestuur en de redactie van De Levende Natuur hem erg dankbaar voor.

RETYLING EN DIGITALISERING

In 2021 is hard gewerkt door Virtumedia, vormgeving, hoofdredacteur en verdere redactie aan de restyling van het tijdschrift. Overleg over lengtes van artikelen, ruimte voor samenvatting, literatuurlijst en de combinatie met de digitale versie zijn gevoerd. Om een minder dichte layout mogelijk te maken moeten artikelen korter of meer pagina's krijgen. Dan kunnen er minder artikelen. De voordelen wegen op tegen de nadelen, want een modernisering van de stijl is belangrijk. Ingangsdatum nieuwe vormgeving (oorspronkelijke planning: september) wordt januari 2022.

De daarop volgende stap is die naar digitalisering. Daar wordt tweede helft 2021 hard aan gewerkt. Het mogelijk maken van puur digitale abonnementen per januari 2022, volgt na het eerste digitale 'proefnummer' in december 2021.

FINANCIËN

De samenwerking met de nieuwe abonnementenadministratie en nieuwe boekhouder begint beter te lopen. Door de lagere kosten is de Levende Natuur nu financieel gezonder, al is er wel een negatief resultaat te zien in de jaarrekening. Dit komt doordat de facturering over 2021 deels al in 2020 heeft plaatsgevonden, zonder dat dat boekhoudkundig is verrekend. Dit heeft er dus voor gezorgd dat 2020 een meevaller heeft gehad, maar 2021 eenmalig tegenvalt.

In zijn algemeenheid zijn er toenemende inkomsten uit abonnementen en zijn de advertentie-inkomsten stabiel.

Het financiële plaatje en de begroting voor 2022 gaan er wezenlijk anders uitzien door het besluit twee zeer ervaren hoofdredacteuren aan te trekken (duo functie). De begroting voor 2022 is flink negatief. Er worden scenario's doorgerekend voor een periode van 3 jaar en er wordt door het bestuur besloten maximaal 3 jaar een negatief resultaat te accepteren vanuit de financiële reserves, om deze professionalisering te bekostigen. Als na 3 jaar (2025) geen zicht is op een sluitende begroting, moet dan gekeken worden naar andere keuzen voor de toekomst.

PUBLICITEIT EN WEBSITE

We zijn te vinden op onze website, via Facebook en Twitter. Eind 2020 is daar een LinkedIn account bijgekomen. Onze zichtbaarheid op LinkedIn is goed verbeterd: er is veel gelinkt en Virtumedia zet er meldingen op. Ook onze Facebookpagina heeft veel volgers, dus een goed bereik.

De website is in juli technisch vernieuwd. Dit is een noodscenario, zodat de website draaiend blijft. Als de nieuwe lay-out van het tijdschrift definitief is (januari 2022) dan zal ook de nieuwe website worden aangepast aan de nieuwe vormgeving.

Het bestuur heeft besloten om daarna de website ook inhoudelijk te gaan vernieuwen (indeling en nieuwe beschrijvende teksten).

Onze artikelen zijn te vinden op www.natuurtijdschriften.nl.

Het aanleveren van artikelen kan nu via een batch upload, zodat achterstanden zijn ingehaald en het aanleveren veel vlotter loopt. Alle artikelen van De Levende Natuur tot 2 jaar geleden zijn daar te vinden.

WERVING EN ABONNEES

Er is dit jaar kritisch gekeken naar de kosteloze abonnementen (o.a. bestuursleden, pers) en naar de particuliere abonnementen die eigenlijk een instituut abonnement zouden moeten hebben (bedrijven). Op basis hiervan is een handje vol abonnementen omgezet naar instituut of stopgezet. Een grote opschoning bleek niet van toepassing.

In 2020 schommelde het aantal abonnees tussen de 1850 en 1870 en werden er meestal iets meer dan 1900 exemplaren verzonden (inclusief gratis abonnees). Het doel voor de komende jaren is structureel boven de 2000 abonnees uitkomen.

Door opzeggingen per eind van het jaar is het aantal abonnees in januari 2021 een nieuw dieptepunt van 1824. Maar door (vermoedelijk) de toegenomen inzet op social media, gecombineerd met aandacht voor de restyling en digitalisering stijgt dit aantal eindelijk tot boven de 1900 in het voorjaar (1949) en de zomer (1973). Het jaar eindigt op 1992 abonnees! Dat is in 1 jaar dichtbij het streven van 2000 en boven verwachting.

ARTIKEL EN THEMANNUMMERS 2021 – Jaargang 122

In 2021 was Rik Nijland de hoofdredacteur die werd ondersteund door Melchior van Tweel (redactiesecretaris). Er zijn 6 nummers verschenen met in totaal 251 pagina's. Twee van deze nummers zijn speciale uitgaven: een special over trilvenen en een themanummer over Rivierkreeften.

Bij een special gaan niet alle artikelen over het thema, bij een themanummer wel.

De vaste rubrieken waren columns van Noelle Aarts en Jeroen de Koe (vanaf nummer 2), boekrecensies en de landschappenpagina

Het aanbod aan artikelen is nog niet groot, en dat lijkt een structureel probleem, omdat wetenschappers en (veld)onderzoekers er vaak geen tijd voor hebben of nemen. Kopij van soortenorganisaties is lastig, want ze hebben al een eigen tijdschrift.

We denken na over de toekomst van De Levende Natuur. Bestuur en redactie hebben daarom in gezamenlijkheid gesproken over samenwerkingsmogelijkheden met andere partijen.

De nieuwe hoofdredacteurs komen voortvarend en enthousiast met nieuwe ideeën, zoals voor een paar nieuwe rubrieken.

De vaste pagina van de Landschappen wordt verlengd en ook in 2022 opgenomen.